

Obr. 3. Brno-Líšeň. Fragment jádra. Kresba T. Janků.

Fig. 3. Brno-Líšeň. Core fragment. Drawing by T. Janků.

upravenou několika údery. Od lomu byl odražen ještě jeden krátký úštěp. Nález může být datován rámcově do neolitu–eneolitu.

Literatura

Neuvedena.

Summary

A fragment of the prismatic core for the bladelet production made of radiolarite (Fig. 3) was found in the rock promontory known as ‘Hornek’ above the Řička Rivulet in Brno (Líšeň cadastral area, Brno-City District).

Martin Oliva

Brno (k. ú. Zábřovice, okr. Brno-město)

Ul. Bratislavská č. p. 84., ul. Cejl č. p. 79.

Kultura s lineární keramikou, šárecký typ; kultura s moravskou malovanou keramikou (neolit). Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: dočasně Archaia Brno z. ú.

Lokalizace: WGS-84: 49.2001078N, 16.6244119E; 49.2000606N, 16.6239306E

Od jara do podzimu 2021 probíhal na lokalitě situované v Brně-Zábřovicích, na ulici Bratislavská č. p. 84 záchraný archeologický výzkum, který byl vyvolán stavbou „Rezidence Pekárenský dvůr“, prováděnou společností DOMOPLAN. Lokalita leží na mírném svahu, který klesá od severu k jihu a jihovýchodu. Geologické podloží je tvořeno kvartérní sprašovou návějí. Povrch sprašového podloží se pohybuje v nadmořské výšce 200–202 m. Na podloží nasedá holocenní humózní půda, která dosahuje mocnosti 1,5–2 m. Na zkoumané ploše byly zachyceny pozůstatky sídliště z období neolitu. Konkrétně se jednalo o tři pyrotechnologická zařízení (obr. 4), šest zásobních jam, exploatační jámu, 21 sídlištních a 21 sloupových jam. Identifikovány byly tři částečné půdorysy neolitických dlouhých domů (obr. 5). Osídlení se soustředovalo v jihovýchodní části odkryté plochy na úrodné terase řeky Svitavy. Nově prozkoumanou část sídliště lze na základě keramického inventáře datovat do šáreckého stupně kultury s lineární keramikou. V nálezech štípané industrie převládá rohovec typu Stránská skála, v broušené industrii metabazit typu Želešice. Výrobky z kostí představovaly především šídla, nalezen byl i předmět, který mohl sloužit ke zdobení keramiky. V severozápadní části zkoumané plochy byla prozkoumána také exploatační jáma a dva sídlištní objekty kultury s moravskou malovanou keramikou. Nálezový inventář z uvedeného období obsahoval množství zlomků keramiky s malovanou a plastickou výzdobou, štípanou a broušenou industrii, fragmenty mazanice a několik hrdek červeného barviva.

Další etapa záchraného výzkumu proběhla na lokalitě na podzim 2022, kdy byla zkoumaná část plochy nacházející se na ulici Cejl č. p. 79. Záchraný archeologický výzkum byl v tomto případě vyvolán stavbou „Změna stavby před jejím dokončením – polyfunkční areál Cejl 79“ společnosti SPILBERK DEVELOPMENT s.r.o. Prozkoumána byla exploatační jáma, tři sídlištní a dvě sloupové jámy. Objekty náleží dle

Obr. 4. Brno-Zábřovice. Pyrotechnologické zařízení. Foto M. Bučo.

Fig. 4. Brno-Zábřovice. Pyro-technological installation. Photo by M. Bučo.

získaného keramického materiálu opět šáreckému stupni kultury s lineární keramikou. V severozápadní části zkoumané plochy byla zachycena část půdorysu dalšího domu sloupové konstrukce. Vzhledem k polykulturnímu rázu lokality, nebyla možná jeho přesná datace. Dispozice a nalezený keramický materiál naznačují, že by se mohlo jednat o stavbu z doby bronzové. Materiál ve formě neolitické štípané industrie a keramiky byl zachycen také ve vrstvě zkulturnělého půdního typu a sekundárně i v zásypech mladších objektů. Prozkoumané struktury na ulici Bratislavská č. p. 84 (Bučo 2023) a Cejl 79, stejně jako ty již v minulosti zkoumané na parcele Cejl 73 (Zůbek 2007) náleží s největší pravděpodobností k jednomu rozsáhlejšímu sídlištnímu reálu.

Literatura

Bučo, A. 2023: *Nálezová zpráva o provedení záchraného archeologického výzkumu při stavbě „Změna stavby před jejím dokončením – polyfunkční areál Cejl 79“.* Rkp. nálezové zprávy, č. akce A84/2022. Uloženo: archiv Archaia Brno z. ú.

Zůbek, A. 2007: *Nálezová zpráva o provedení záchraného archeologického výzkumu při stavbě „Administrativní a školící centrum Krajského úřadu Jihomoravského kraje“.* Rkp. nálezové zprávy, č. j. MTX200803235 [cit. 2023-06-15]. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-200803235>

Obr. 5. Brno-Zábřovice. Relikt půdorysu dlouhého neolitického domu. Foto M. Bučo.

Fig. 5. Brno-Zábřovice. Remains of the Neolithic longhouse. Photo by M. Bučo.

Summary

Archaeological excavations, which were carried out in Bratislavská Street (Zábrdovice cadastral area, Brno-City District) in connection with the construction of residential buildings in 2021–2022, uncovered a part of the Linear Pottery settlement. Based on the ceramic material, it can be mainly associated with the Šárec group. Among the finds were pyro-technological installations (Fig. 4) and remains of three longhouses (Fig. 5). The newly documented features could be part of the settlement, which was excavated in the past on the neighbouring plots (73 Cejl – Zúbek 2007; 79 Cejl – Bučo 2023). The northwest part of the excavation area also yielded a large exploitation pit containing a potsherd of the Moravian Painted Ware culture. The rescue excavation continued in autumn 2022 and further uncovered five sunken features dating to the period of the Late Linear Pottery culture (Šárec group).

Michal Bučo

Čebín (okr. Brno-venkov) „Za Blížkami“

Kultura s lineární keramikou. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK: -607050, -1146669; -607011, -1146666; -607002, -1146750; -606975, -1146750

V dubnu a květnu 2022 proběhl v trati „Za Blížkami“ (též „Za Bližkami“) záchraný archeologický výzkum vyvolaný stavbou obchvatu Čebína. Lokalita se nachází na mírném severním svahu, který lemují z východu Sentický potok. Ten se následně vlévá do Čebínského potoka, obtékajícího svah ze severu. Pozitivní úsek skrývky o délce cca 100 m a šířce 30 m byl situován přibližně doprostřed svahu (obr. 6). Pod cca 30–40 cm mocnou vrstvou ornice se nacházel půdní typ tvořený světle hnědými až rezavými písčito-jílovitými půdami. Pod touto vrstvou mocnou cca 20 cm se vyskytovaly sprašové hlíny. Celý prostor lokality je značně negativně ovlivněn hlubokou orbou, překrývající část archeologických situací. Po provedení skrývky byly některé objekty nespolehlivě identifikovatelné a bylo nutné přistoupit k sondáži na místech s koncentrací uhlíků a mazanice.

V ploše výzkumu bylo identifikováno (kromě baterie zásobních jam z doby halštatské – viz oddíl Doba železná) několik sídlištních a kulevých jam z období kultury s lineární keramikou. Ze sídlištních jam lze typologicky určit pouze jednu zásobní jámu. Zbylé objekty není možné z hlediska funkce přesněji zařadit. Identifikované kulevé jámy vytvářely náznak dispozice dlouhého domu orientovaného v ose SZ-JV. Nicméně vzhledem k jejich malému počtu nelze z torzovitého půdorysu vyvozovat další závěry. V prozkoumaných objektech se nacházel charakteristický inventář, reprezentovaný keramikou, mazanicí, fragmenty zvířecích kostí a broušenou kamennou industrií.

Během záchraného výzkumu se podařilo odhalit část sídliště kultury s lineární keramikou. Vzhledem k roztroušeným aktivitám a špatnému dochování vlivem post-depozičních procesů jsou další závěry k nové lokalitě problematické.

Literatura

AMČR: Záznam M-202101853 [cit. 2023-03-14]. Archeologická mapa České republiky.

Obr. 6. Čebín. Pohled na zkoumanou lokalitu. Foto R. Bíško.

Fig. 6. Čebín. View of the excavation site. Photo by R. Bíško.

Summary

A part of the Neolithic (Linear Pottery culture) settlement (Fig. 6) was uncovered during a rescue excavation carried out in connection with bypass road construction around Čebín (Brno-Country District) in ‘Za Blížkami’ field.

Richard Bíško

Černá Hora (okr. Blansko)

Selkov; Ul. U Selkova, parc. č. 1292/56.

Kultura s moravskou malovanou keramikou (neolit). Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Muzeum Blanenska, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.4147656N, 16.5641214E

Při novostavbě rodinného domu na známé archeologické lokalitě Selkov, ležící zhruba 1 km západně od centra Černé Hory nad potokem Býkovka, byl po skrývce ornice zjištěn na parcele č. 1292/56 jediný pravěký objekt 501, zahloubený do sprašového podloží, jenž obsahoval typickou keramikou z období mladšího neolitu (obr. 7). Objekt nepravidelného tvaru s podhloubenými stěnami a nerovným dnem o rozměrech cca 2 × 2,2 m se nacházel ve střední části parcely u jejího severního okraje, odkud vybíhal do prostoru. V průběhu exkavace ve dnech 30. 5. – 2. 6. 2022 došlo k jeho narušení bagrováním základové patky, která protínala jeho západní polovinu, a základovým pasem, jenž protínal jeho jižní okraj. Část objektu zabíhající do profilu neskryté plochy nebyla zkoumána. Kromě keramiky byla ve výplni nalezena i mazanice a ojedinělý kamenný ústěp. Objekt představoval běžnou sídlištní jámu kultury s moravskou malovanou keramikou, jejíž sídelní aktivity byly na lokalitě Selkov v minulosti již několikrát doloženy při starších výzkumech či sběrech (Štrof 1985, 93; Lečbych 2010; 2011; Přichystal 2012; Bartík 2020, 83).

Literatura

Bartík, J. 2020: Příchod zemědělců. In: M. Novák (ed.): *Blanensko*

a Moravský kras v pravěku. Blansko: Muzeum Blanenska, p. o., 57–89.

Lečbych, M. 2010: Černá Hora (okr. Blansko). *Přehled výzkumů* 51, 310.

Lečbych, M. 2011: Černá Hora (okr. Blansko). *Přehled výzkumů* 52, 161.

Přichystal, M. 2012: Černá Hora (okr. Blansko). *Přehled výzkumů* 53, 127–128.

Štrof, A. 1985: Übersicht neuer Lokalitäten und Funde in der

Boskovicer Furche (Bez. Blansko). *Přehled výzkumů* 1983, 91–98.